

1r Premi

Títol: “Tornar al passat per salvar el futur”

Autor/a: Alina Romero Fajardo

CONCURS DE NARRATIVA BREU I DIBUIX JOAN SOLÀ

CATEGORIA E

TORNAR AL PASSAT PER SALVAR EL FUTUR

Bell-lloc i l'alimentació saludable

La Maria espera amb candeletes l'arribada dels dimecres al vespre. Una estona abans de sopar, surten amb el pare a recollir la cistella. Per ella és un moment màgic, un ritual setmanal que li encanta. Surten amb el carro, passejant, i es dirigeixen al punt de trobada. Ja fa dos anys que ho fan i, per ella, ja és un hàbit "de sempre". No recorda com ho feien abans, li queda massa lluny per recordar-ho, ja és una tradició que dura des de fa gairebé un terç de la seva vida.

Arriben al punt de trobada i no perd pistonada de cap detall: hi ha dimecres que només hi ha verdura, altres hi ha peix, uns altres hi ha pa, un cop al mes, recullen la vedella. El corder arriba més espaiadament, així com els formatges. A la seva cistella no hi ha el mateix que a la cistella del Joan o del Martí de la seva classe. A cada casa hi arriben uns productes diferents, en funció de cada comanda.

Sempre pensa que la seva cistella és la millor, que els productes han estat escollits amb molt d'encert, i és que a casa saben molt bé quines són les seves verdures preferides. El pare i la mare saben perfectament que prefereix el bròquil abans que l'api, i que quan hi ha peix, el seu plat estrella és el salmó, molt per davant de les sardinetes a la planxa.

Una nit, no es pot adormir i comença a qüestionar-se coses. Sempre li passa, li venen els dubtes quan menys benvinguts són. Ella hauria de descansar però no pot, amb tot aquell allau de preguntes mentals... decideix endreçar-les i tenir-les preparades per l'endemà, i així poder disparar-les al primer candidat factible i despert.

I així és, no ho dubta ni un segon quan veu que arriba la padrina per portar-la a l'escola.

- Padrina, per què és tan important comprar de la manera que ho fem? No seria més fàcil anar al supermercat, que allà hi és tot?
- Sí, fàcil potser sí. De fet, és el que fa la majoria. Les presses que tenim avui en dia fan que no mirem més enllà, només ens preocupa tenir la nevera plena, no tenim temps de pensar en l'origen dels aliments, en com han estat cultivats o elaborats... és complicat d'explicar, Maria, ja ho entendràs.
- Jo crec que ho puc entendre, si m'ho expliques, padrina.
- Antigament ja es feia així, com ho esteu fent ara, però clar... abans ho feia tothom. No teníem alternativa. Ara sou pocs, la gent no es para a pensar com afecta aquest model de consum.
- I com afecta? Què passa per anar al súper?
- Passar, no passa res, a petita escala, però clar, no es pensa ni en el petit productor, ni importa d'on venen els aliments... i clar... això acaba afectant molt al planeta.
- Al planeta? Tan greu, és?
- Sí, ho és. I ens costa relacionar-ho, però és així.

La Maria veu com la padrina li respon tots els seus dubtes, però es queda encara més preocupada que abans, perquè li pinta una situació més greu del que s'imaginava. Ella és conscient que el planeta no viu la millor situació, ho sent a les notícies que escolten el pare i la mare, ho llegeix a les revistes per la seva edat que li arriben a casa, se'n parla a l'escola i té algun conte que relaciona tots aquests factors amb l'escalfament global i amb el canvi climàtic.

Quan arriba a l'escola, no es pot treure del cap tot aquest tema i al final, la mestra li pregunta si està bé, si està preocupada per alguna cosa. Ella no dubta ni un moment a exposar-ho, i s'obre un debat molt interessant amb la resta de companys i companyes.

La mestra proposa que els nens i nenes consultin a casa sobre quin és el seu model alimentari, i que el comparin amb el dels seus padrins i padrines.

Al cap d'uns dies posen en comú les respostes. La majoria de nens i nenes expliquen que antigament, els seus padrins i padrines obtenien els aliments principalment a través de la producció local. Els horts familiars eren comuns i

proporcionaven verdures fresques i productes agrícoles de temporada. La gent confiava en els seus propis recursos i coneixements, utilitzant tècniques de cultiu tradicional que respectaven el medi ambient i evitaven l'ús excessiu de pesticides i altres fertilitzants. És a dir, consumien ecològic, sense ni tan sols saber-ho, sense ésser-ne conscients, i és que sempre s'havia fet així i havien après el model dels seus avantpassats.

Els nens i nenes també destaquen de les històries d'abans, la pràctica de la preservació dels aliments. Les famílies encara feien servir mètodes com les conserves, en les que s'aprofitaven els aliments de temporada, sobretot a l'estiu, i se'n feien compotes, melmelades, tomata en conserva, etc. que els abastia per tot l'hivern. Aquestes tècniques no només asseguraven el subministrament constant d'aliments frescos i sans durant l'any, sinó que reduïen la necessitat de comprar envasats, que són contaminants per al medi ambient.

Qui més qui menys relacionava els aliments casolans amb el paper important que tenien per una dieta equilibrada. L'ús de pastures naturals per al bestiar, la cria en petits grups i el consum de productes com ous i llet fresca de la granja, contribuïa a una oferta d'aliments rics en nutrients i lliures de contaminants i conservants, comuns en les explotacions industrials.

La cuina tradicional també sortia al discurs, essent una expressió viva d'aquesta filosofia. Antigament, les receptes passaven de generació en generació, a base d'ingredients locals i de temporada. Les preparacions eren simples però saludables, ressaltant el gust autèntic dels aliments sense afegits artificials o excessius condiments.

Amb totes aquestes aportacions que arribaven en forma d'exemples, els nens i nenes van entendre que l'alimentació saludable era més que una tendència moderna, era una forma de vida profundament arrelada en les tradicions, les pràctiques sostenibles però sense cap consciència sobre la importància de respectar el medi ambient. I és que no calia. Simplement, no existia aquesta problemàtica.

La Maria es queda encisada amb totes aquelles aportacions dels seus companys i companyes. Arriba a casa tota emocionada i li explica a la padrina.

- Padrina! A classe hem coincidit tots! Tots els padrins dels meus companys ho feien com tu!
- Oh, clar... què et penses? Maria, no hi havia opció. Era així, i prou. És ara, en el present, quan ho teniu més complicat. Ara heu de decidir, i no sempre s'escull l'opció més sostenible, la menys perjudicial per la salut, pel planeta... ara es mira més la butxaca!
- Padrina... m'encanta tot el que m'expliques... i... també anàveu a buscar la cistella cada dimecres?
- Vine, estira't aquí, que t'ho explico mentre t'adorms...

De petita, recordo que anar a comprar era tota una aventura. Jo hi anava amb la meva mare, amb el carretó. Al nostre carrer hi havia cal Llobera, allà hi venien begudes. Si volíem llet, havíem d'anar a ca la Lineta, i omplíem la lletera. A casa la bullíem perquè fos apta per a nosaltres. Aquell gust... no l'he tornat a tastar mai més. Els caps de setmana anàvem a la polleria de ca la Mercè, quins pollastres... però abans passàvem per cal Cabres a fer el vermut.

La Maria ja fa estona que dorm, i la padrina s'emociona recordant aquell passat tan especial, tan senzill, però a la vegada tan ple de vida. També s'entristeix una mica perquè actualment ja no queda gran cosa de tot allò. La majoria de comerços locals han tancat i tot queda en un record ben llunyà. S'adorm al costat de la seva neta i somia...

Veu a la Maria. Ara té 32 anys i porta als seus fills al mercat i recullen la cistella. Els veu als 3 anant a buscar la llet...

Pseudònim: Coliflor